

VPRAŠANJA ZA POGLOBLJEN RAZMISLEK IN IZBOLJŠANJE POUČEVANJA GLASBENE UMETNOSTI (DODATEK K POGLAVJEM 1–9)

BOJAN KOVAČIČ

Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Maribor, Slovenija
bojan.kovacic@um.si

Poglavje ponuja nabor vprašanj, ki temeljijo na vsebini desetih poglavij monografije (poglavja 1–9): Kako otrokom približati džez, Glasovna higiena, Glasba in čustveni razvoj otrok, Vpliv glasbe na jezikovni razvoj, Razvoj glasbenega okusa pri otrocih, Glasba in inkluzija: prilagajanje pouka za vse učence, Poučevanje glasbe in kulturna raznolikost, Sodelovanje staršev v glasbenem izobraževanju in Etični vidiki poučevanja glasbe. Vprašanja so razvrščena v štiri sklope (načrtovanje pouka, izvajanje pouka, opazovanje in vrednotenje, izboljšave in nadaljnji razvoj) ter učiteljem in študentom omogočajo poglobljen razmislek o lastni pedagoški praksi.

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.63](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.63)

ISBN
978-961-286-993-9

Ključne besede:
glasbena umetnost,
poučevanje,
refleksija,
vrednotenje,
umetna inteligenca

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.63](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.63)

ISBN

978-961-286-993-9

Keywords:

music education,
teaching,
reflection,
evaluation,
artificial intelligence

QUESTIONS FOR IN-DEPTH REFLECTION AND IMPROVEMENT OF MUSIC TEACHING (APPENDIX TO CHAPTERS 1–9)

BOJAN KOVAČIČ

University of Maribor, Faculty of Education, Maribor, Slovenia
bojan.kovacic@um.si

This chapter presents a series of questions based on the nine chapters of the monograph (Chapters 1–9): How to Introduce Jazz to Children, Voice Hygiene, Music and the Emotional Development of Children, The Influence of Music on Language Development, The Development of Musical Taste in Children, Music and Inclusion: Adapting Lessons for All Pupils, Music Education and Cultural Diversity, Parental Involvement in Music Education, and Ethical Aspects of Music Teaching. The questions are divided into four areas (lesson planning, lesson delivery, observation and evaluation, improvement and development) and enable teachers and students to reflect more closely on their own teaching practise.

University of Maribor Press

1 Uvod

V tem poglavju se osredotočamo na oblikovanje nabora vprašanj za refleksijo, ki bodo študentom razrednega pouka in učiteljem, ki poučujejo glasbeno umetnost v osnovnih šolah, v pomoč pri ozaveščanju njihove pedagoške prakse, razmisleku o učinkih njihovega poučevanja glasbene umetnosti ter načrtovanju izboljšav lastnega dela oz. pedagoškega delovanja. Da bi sledili enotnejši strukturi monografije (kratka poglavja) in izboljšali preglednost vsebine, se v tem poglavju osredotočamo na tematike iz poglavij 1–9:

- Kako otrokom približati džez (Bauer, 2025),
- Glasovna higiena (Begović, 2025),
- Glasba in čustveni razvoj otrok (Beus, 2025),
- Vpliv glasbe na jezikovni razvoj (Bojanc, 2025),
- Razvoj glasbenega okusa pri otrocih (Bojnec, 2025),
- Glasba in inkluzija: prilagajanje pouka za vse učence (Bradaškja, 2025),
- Poučevanje glasbe in kulturna raznolikost (Breznik, 2025),
- Sodelovanje staršev v glasbenem izobraževanju (Cikač, 2025),
- Etični vidiki poučevanja glasbe (Čuš, 2025).

Pri oblikovanju širokega nabora vprašanj smo uporabili **ChatGPT 4-Legacy model** in orodje **o1** (OpenAI, 2025), s čimer smo izvedli večstopenjski proces za izluščenje in oblikovanje prečiščenega, ožjega nabora vprašanj. Med generiranjem smo sledili specifičnim zahtevam in uporabili ključne besede, da smo model usmerili k ustvarjanju relevantnih in raznolikih vprašanj. Zbrana vprašanja smo razvrstili po tematikah oz. poglavjih, nato pa jih dodatno preoblikovali, da bi izboljšali njihovo razumljivost, učinkovitost, (vsebinsko) ustreznost in relevantnost glede na namen monografije.

Vprašanja, ki temeljijo na vsebini posameznih poglavij, smo razvrstili v štiri sklope:

- **načrtovanje in priprava pouka** (npr. *Kako izbiram ...*, *Kateri pristopi se pri meni izkažejo kot najbolj uspešni ...*),
- **izvajanje pouka** (npr. *Kako pristopam ...*, *Kako spodbujam ...*, *Na kakšen način rešujem ...*, *Kako prilagajam ...*),

- **opazovanje in vrednotenje** (npr. *Po čem prepoznam ...*, *Kako ocenjujem ...*, *Kako beležim ...*),
- **izboljšave in nadaljnji razvoj** (npr. *Kaj sem se naučil ...*, *Kaj bi pri mojem delu spremenil ...*, *Kaj lahko spremenim ...*, *Kako bom v prihodnje načrtoval ...*).

V nadaljevanju predstavljamo končni, ožji nabor vprašanj.

2 Vprašanja za poglobljen razmislek in izboljšanje poučevanja glasbene umetnosti

2.1 Kako otrokom približati džez (Poglavje 1)

Načrtovanje pouka

- Kako izbiram džezovske posnetke in skladbe, ki bodo otrokom zanimivi, hkrati pa dovolj kakovostni in primerni njihovi starosti?
- Kateri pristopi (npr. delo z repertoarjem, spoznavanje osnov ritma, improvizacija) se pri meni izkažejo kot najbolj uspešni pri uvajanju džeza v pouk glasbene umetnosti?
- Kako zagotavljam, da pri načrtovanju dejavnosti upoštevam značilnosti džeza (npr. improvizacijo, swing ritme, interakcijo med izvajalci)?
- Na kakšen način vključim džez v obravnavo širših glasbenih konceptov (npr. melodije, harmonije in ritmični vzorci)?

Izvajanje pouka

- Kako pristopam k predstavitvi džeza, da pri učencih vzbudim zanimanje in radovednost za to glasbeno zvrst?
- Kako spodbujam ustvarjalnost in spontanost pri učencih, kadar se srečamo z osnovnimi oblikami improvizacije?
- Na kakšen način rešujem ovire, ki se lahko pojavijo pri poučevanju džeza (npr. lastno nepoznavanje džezovske teorije ali pomanjkanje didaktičnih gradiv)?

- Kako prilagam džezovske dejavnosti in vsebine (npr. preprosti ritmični vzorci, igre improvizacije) glede na različne starostne skupine in potrebe učencev?

Opazovanje in vrednotenje

- Po čem prepoznam, da učenci resnično doživljajo džez, se po njemu gibljejo ali nanj odzivajo z ustvarjalnostjo?
- Kako ocenjujem njihovo razumevanje temeljnih elementov džeza (npr. občutek za ritem, pripravljenost na improvizacijo)?
- Kako beležim opažanja o učencevi odzivnosti od džezovske glasbe in ali vidim napredek pri njihovem občutku za ritmične vzorce, sodelovanje ali izražanje čustev?
- Kaj mi povedo odzivi učencev (ustni, neverbalni, preko izdelkov) o moji lastni usposobljenosti za poučevanje džeza?

Izboljšave in nadaljnji razvoj

- Kaj sem se naučil o pomembnosti zgodnjega vključevanja džeza v pouk glasbene umetnosti in kaj bom poskušal nadgraditi v prihodnje?
- Kaj bi pri svojem delu z džezom spremenil, da bi učencem predstavil še bolj živahno in avtentično izkušnjo te glasbene zvrsti?
- Kaj lahko spremenim v svojih učnih strategijah, da bo improvizacija postala redni del glasbenih dejavnosti?
- Kako bom v prihodnje načrtoval dejavnosti, da bo pouk džeza smiselno in celovito vključen (ne le kot dodatek) in da bom pri tem še bolje izkoristil lastno ustvarjalnost in inovativnost?

2.2 Glasovna higiena (Poglavje 2)

Načrtovanje pouka

- Kako izbiram aktivnosti in vaje, da učencem nazorno predstavim pomen glasovne higiene?

- Kateri pristopi pri meni delujejo najbolje, ko želim učence poučiti o delovanju glasilk in pravilni rabi glasu?
- Kako skrbim, da je glasovna higiena pri pouku redno izpostavljena in se ne pojavlja zgolj kot enkratna tematika?
- Na kakšen način vključim tematiko zdravega glasu v širši kontekst zdravega načina življenja (npr. pomen hidracije, ustreznega dihanja itd.)?

Izvajanje pouka

- Kako pristopam k predstavitvi vaj za razbremenitev glasilk in dihalnih vaj, da pri učencih zbudim zavedanje o pomembnosti varovanja glasu?
- Kako spodbujam učence, da v šoli in zunaj nje govorijo na ustrezni višini in glasnosti ter si občasno privoščijo kratke »glasovne odmore«?
- Na kakšen način rešujem morebitne težave, kadar pri sebi ali učencih opazim znake preobremenjenosti glasu (hripavost, bolečine v grlu ipd.)?
- Kako prilagajam učne strategije, če pri posameznikih opazim pomanjkanje razumevanja ali motivacije za izvajanje priporočil o glasovni higieni?

Opazovanje in vrednotenje

- Po čem prepoznam, da učenci razumejo osnovne principe glasovne higiene in jih tudi uporabljajo v vsakdanjih situacijah?
- Kako ocenjujem svoj lasten govor in ali dosledno uresničujem načela glasovne higiene, ki jih učencem predstavljam?
- Kako beležim napredek ali morebitne težave učencev pri razvijanju pravilne govorne tehnike in skrbi za glas?
- Na kakšen način ugotavljam, ali so učenci usvojili navade (npr. redno pitje vode, krajši glasovni odmori), ki dolgoročno varujejo njihov glas?

Izboljšave in nadaljnji razvoj

- Kaj sem se naučil iz lastne prakse o pomenu glasovne higiene in kako bom svoje ugotovitve uporabil pri nadaljnjem poučevanju?
- Kaj bi pri svojem pristopu k obravnavi glasovne higiene lahko spremenil, da bi bil pouk še bolj učinkovit in zanimiv?

- Kaj lahko spremenim pri svoji govorni tehniki in vedenju, da bom učencem dober zgled za varno in zdravo uporabo glasu?
- Kako bom v prihodnje načrtoval aktivnosti in preventivne ukrepe, da bo glasovna higiena stalnica v šoli in bom obenem skrbel tudi za svoj glas?

2.3 Glasba in čustveni razvoj otrok (Poglavje 3)

Načrtovanje pouka

- Kako izbiram glasbene dejavnosti in vsebine, da pri učencih spodbujam razvoj čustvenih in socialnih veščin?
- Kateri pristopi se pri meni izkažejo kot najbolj uspešni pri vključevanju glasbenih aktivnosti, ki krepijo empatijo, samozavedanje in sodelovanje?
- Kako oblikujem učne cilje, da vanje ustrezno vključim spoznavanje in izražanje čustev skozi glasbo?
- Kako že v fazi načrtovanja pouka poskrbim, da bodo glasbene dejavnosti otrokom omogočale varen prostor za izražanje in razumevanje lastnih in tujih čustev?

Izvajanje pouka

- Kako pristopam k dejavnostim, ki otroke spodbujajo k prosti improvizaciji ali zavedanju čustev pri poslušanju in izvajanju glasbe?
- Kako spodbujam razvoj empatije in medosebne komunikacije skozi glasbene ali plesno-ritmične dejavnosti?
- Na kakšen način rešujem morebitne konflikte ali neprijetna čustva v razredu?
- Kako prilagajam glasbene dejavnosti za različne starostne skupine in različne potrebe učencev, še posebej tistih, ki imajo težave z izražanjem čustev?

Opazovanje in vrednotenje

- Po čem prepoznam, da so učenci napredovali v izražanju in razumevanju čustev s pomočjo glasbe?

- Kako ocenjujem njihovo sodelovanje, čustveno odzivanje in empatijo med glasbenimi dejavnostmi?
- Kako beležim izzive in uspehe učencev pri izražanju čustev skozi glasbo ter spremljam njihov napredek skozi šolsko leto?
- Na kakšen način ugotavljam, ali sem uspel ustvariti varen prostor, v katerem se otroci izražajo sproščeno in samozavestno v čustvenem smislu?

Izboljšave in nadaljnji razvoj

- Kaj sem se naučil o pomenu glasbe za čustveni razvoj otrok in kako bom svoje ugotovitve nadgradil v prihodnje?
- Kaj bi pri svojem delu z glasbo spremenil, da bi učencem omogočil še boljši stik z glasbo in jim pomagal razvijati čustvene veščine?
- Kaj lahko spremenim pri svoji pedagoški praksi, da postane glasba stalni in učinkoviti del razvoja čustvene zrelosti otrok?
- Kako bom v prihodnje načrtoval svoje glasbene dejavnosti, da bodo skupno muziciranje, improvizacija in pogovor o čustvih postali redna in pomembna sestavina pouka?

2.4 Vpliv glasbe na jezikovni razvoj (Poglavje 4)

Načrtovanje pouka

- Kako izbiram glasbene dejavnosti ali pesmi, da pri učencih okrepim motivacijo za učenje jezika in izboljšam pravilno izgovorjavo?
- Kateri pristopi se pri meni izkažejo kot najbolj učinkoviti pri povezovanju glasbe in jezikovnih vsebin, še posebej pri učenju tujega jezika?
- Kako že v fazi načrtovanja pouka poskrbim, da bodo glasbene aktivnosti hkrati privlačne in jezikovno poučne?
- Kako prilagajam izbor skladb in pesmi glede na starost in jezikovno predznanje učencev?

Izvajanje pouka

- Kako pristopam k uvajanju pesmi v tujem jeziku, da učencem olajšam usvajanje besedišča in izgovorjave?
- Kako spodbujam sodelovanje, gibanje ali ritmično spremljavo v razredu, da učence dodatno motiviram za uporabo tujega jezika?
- Na kakšen način rešujem morebitne izzive, ko opazim, da pesem ali glasbena dejavnost ni dovolj motivacijska ali primerna za določeno skupino učencev?
- Kako prilagajam tempo in težavnost vaj, da se vsi učenci počutijo vključene in uspešne pri povezovanju glasbe in jezika?

Opazovanje in vrednotenje

- Po čem prepoznam, da se učenci odzivajo na glasbo in pesmi z večjim zanimanjem in boljšim razumevanjem jezikovnih vsebin?
- Kako ocenjujem njihov napredek v pravilni izgovorjavi, branju ali pisanju v tujem jeziku po uporabi glasbe pri pouku?
- Kako beležim učinke glasbenih dejavnosti na učence z različnimi predznanji in težavami pri učenju jezika?
- Na kakšen način ugotavljam, ali se je zaradi uporabe glasbe spremenila stopnja motivacije učencev in njihovo razpoloženje pri urah jezika?

Izboljšave in nadaljnji razvoj

- Kaj sem se naučil o pomenu povezovanja glasbe in jezika pri svojih učencih in kako bom to spoznanje nadgradil?
- Kaj bi pri svojem načrtovanju glasbenih dejavnosti spremenil, da bi bil njihov vpliv na jezikovni razvoj še bolj opazen?
- Kaj lahko spremenim pri lastni uporabi pesmi in besednih iger, da učencem omogočim še bolj ustvarjalno rabo jezika?
- Kako bom v prihodnje načrtoval pouk, da bodo glasbene dejavnosti ostale redna in pomembna metoda za razvoj jezikovnih zmožnosti učencev?

2.5 Razvoj glasbenega okusa pri otrocih (Poglavje 5)

Načrtovanje pouka

- Kako izbiram glasbene vsebine, ki spodbujajo zanimanje in širijo glasbeno obzorje že v predšolskem obdobju?
- kateri pristopi se pri meni izkažejo kot najuspešnejši pri vključevanju raznolikih glasbenih zvrsti v pouk, da otrokom omogočim čim širšo paleto glasbenih izkušenj?
- Kako poskrbim, da pri načrtovanju glasbenih dejavnosti upoštevam vpliv staršev in družinskega okolja na glasbene preference otrok?
- Kako uskladim svoje lastne glasbene preference z zavedanjem, da imajo lahko učenci in njihove družine povsem drugačne glasbene preference?

Izvajanje pouka

- Kako pristopam k predstavitvi različnih glasbenih stilov in zvrsti, da učencem pomagam razvijati strpnost, odprtost in kritično poslušanje?
- Kako spodbujam sodelovanje staršev in skrbnikov pri oblikovanju otrokovega glasbenega sveta (npr. z domačimi nalogami, predlogi za poslušanje)?
- Na kakšen način v razredu omogočam prosto izražanje glasbenih preferenc (npr. pogovor, risanje ob glasbi, gibanje), da se otroci počutijo sprejete z lastnim glasbenim okusom?
- Kako prilagam glasbene aktivnosti, ko opazim, da se otroci na določeno glasbo odzivajo zelo različno ali jo celo zavračajo?

Opazovanje in vrednotenje

- Po čem prepoznam, da otrok začenja razvijati samostojni glasbeni okus in se ne zanaša zgolj na glasbene preference staršev?
- Kako ocenjujem spremembe v njihovem zanimanju za določeno glasbeno zvrst in spremljam njihov razvoj skozi šolsko leto?
- Kako beležim povezanost med kakovostjo odnosa s starši oziroma skrbniki in otrokovo odprtostjo do nove, manj znane glasbe?

- Na kakšen način ugotavljam, ali se z različnimi glasbenimi dejavnostmi povečujeta širina in globina glasbenega okusa otrok?

Izboljšave in nadaljnji razvoj

- Kaj sem se naučil o pomenu primarne socializacije pri oblikovanju glasbenega okusa in kako bom to uporabil pri nadaljnjem delu?
- Kaj bi pri svoji strategiji vključevanja različnih glasbenih zvrsti v pouk lahko spremenil, da bi otroke še bolj spodbudil k raziskovanju glasbe?
- Kaj lahko spremenim pri svojem sodelovanju s starši, da jih še bolj aktivno vključim v razširjanje otrokovega glasbenega sveta?
- Kako bom v prihodnje načrtoval glasbene dejavnosti, da bodo prispevale k razvoju otrokovih preferenc in hkrati spoštovale njihov osebni okus in interese?

2.6 Glasba in inkluzija: prilagajanje pouka za vse učence (Poglavje 6)

Načrtovanje pouka

- Kako že pri načrtovanju glasbenih dejavnosti poskrbim, da so dostopne vsem učencem, tudi tistim s posebnimi potrebami?
- Kateri pristopi (kinestetični, vizualni, slušni) se pri meni izkažejo za najbolj uspešne, ko želim spodbuditi sodelovanje in razumljivost glasbene snovi?
- Kako izbiram in prilagajam glasbila, gradiva in notni zapis, da bo učencem z različnimi potrebami omogočeno samostojno sodelovanje?
- Kako zagotovim, da pri načrtovanju pouka upoštevam individualne cilje in potrebe vsakega učenca, ne glede na njegove sposobnosti?

Izvajanje pouka

- Kako pristopam k razlagi glasbene snovi, da učencem z različnimi posebnimi potrebami omogočim enakovredno razumevanje in sodelovanje?
- Kako spodbujam socialne veščine in interakcijo med učenci med glasbenimi dejavnostmi, še posebej v primeru različnih ovir in potreb?

- Na kakšen način omogočam diferencirano sodelovanje (npr. igro na prilagojena glasbila, petje ali gibanje), če opazim, da posamezen učenec potrebuje drugačen pristop?
- Kako v razredu zagotavljam atmosfero, v kateri se vsi učenci počutijo varno in sprejeto, ter aktivno prispevajo k skupnemu glasbenemu ustvarjanju?

Opazovanje in vrednotenje

- Po čem prepoznam, da so učenci s posebnimi potrebami napredovali in se počutijo vključene v glasbene aktivnosti?
- Kako vrednotim lastno delo, ko gre za prilagajanje pouka in doseganje ciljev inkluzije preko glasbe?
- Kako beležim in analiziram odzive učencev na posamezne metode ali prilagoditve, da ugotovim, kaj najbolj spodbuja njihovo sodelovanje?
- Na kakšen način spremljam razvoj socialnih veščin ter glasbenih sposobnosti in spretnosti pri učencih in kako ovrednotim, ali so moje prilagoditve res učinkovite?

Izboljšave in nadaljnji razvoj

- Kaj sem se naučil iz dosedanjih izkušenj o uporabi glasbe kot orodja za inkluzijo in kaj bi spremenil v prihodnje?
- Kaj lahko naredim, da bi še bolje sodeloval s strokovnimi delavci, starši in drugimi učitelji pri zagotavljanju ustreznih prilagoditev pri pouku glasbene umetnosti?
- Kaj lahko spremenim v svoji pedagoški praksi, da bodo glasbene dejavnosti celostno vključevale vse učence in jih hkrati navduševale?
- Kako bom v prihodnje izpopolnil svoje kompetence (npr. z dodatnim usposabljanjem), da bom še bolj suvereno izvajal inkluzivni pouk glasbe?

2.7 Poučevanje glasbe in kulturna raznolikost (Poglavje 7)

Načrtovanje pouka

- Kako pri načrtovanju glasbenih dejavnosti poskrbim, da so zastopane različne glasbene tradicije, ki učencem približajo medkulturno razumevanje?

- Kateri pristopi (npr. izbira primernih pesmi, vključevanje predstavitve kulturnega ozadja) se pri meni izkažejo kot najbolj učinkoviti za spodbujanje kulturne občutljivosti?
- Kako načrtujem dejavnosti, da se ob učenju glasbenih spretnosti hkrati poglobljamo tudi v zgodovinski in družbeni kontekst različnih kultur?
- Kako upoštevam predznanje in izkušnje učencev iz raznolikih kulturnih področij in jih vnašam v pripravo glasbenega pouka?

Izvajanje pouka

- Kako pristopam k predstavitvi multikulturnih pesmi, da pri učencih vzbudim zanimanje, spoštovanje in empatijo do različnih kulturnih okolij?
- Kako spodbujam diskusijo o kulturnih pomenih in zgodbah, ki jih posamezne pesmi nosijo, ter kako v ta pogovor vključujem lastne izkušnje učencev?
- Na kakšen način motiviram učence, ki so morda sprva nezainteresirani ali pa imajo že izoblikovane stereotipe o določenih kulturah, da odprto pristopijo k novi glasbi?
- Kako prilagajam glasbene dejavnosti (npr. poslušanje, petje, igranje na inštrumente) glede na starost in jezikovno/kulturno raznolikost skupine?

Opazovanje in vrednotenje

- Po čem prepoznam, da so učenci začeli razvijati globlje razumevanje in spoštovanje kulturne različnosti skozi glasbo?
- Kako ocenjujem njihov napredek pri sprejemanju in vrednotenju kulturnih raznolikosti ter kakšne indikacije vidim v njihovih odzivih in vedenju?
- Kako beležim morebitne predsodke ali stereotipe, ki jih učenci izrazijo, in na kakšen način se z njimi spopadam pri pouku glasbene umetnosti?
- Na kakšen način ugotavljam, ali je vključevanje multikulturnih pesmi dejansko prispevalo k večji občutljivosti in kritičnemu razmišljanju o kulturnih razlikah?

Izboljšave in nadaljnji razvoj

- Kaj sem se naučil o pomenu kulturne raznolikosti skozi glasbeno vzgojo in kako bom to znanje izkoristil pri nadaljnjem poučevanju?
- Kaj lahko spremenim ali izboljšam, da bi bila moja praksa še bolj medkulturno naravnana in spodbudna do vseh učencev?
- Kaj lahko storim, da bodo tudi drugi učitelji in šola kot celota še bolj podprli multikulturno glasbeno izobraževanje?
- Kako bom v prihodnje načrtoval svoje glasbene projekte ali sodelovanja (npr. gostujoči izvajalci), da bom sistematično krepil medkulturno razumevanje in povezovanje med učenci?

2.8 Sodelovanje staršev v glasbenem izobraževanju (Poglavje 8)*Načrtovanje pouka*

- Kako pri načrtovanju pouka glasbene umetnosti upoštevam različne možne vloge staršev (npr. nadzorniki, podporniki, vzorniki) in jih ustrezno vključim v učni proces?
- kateri pristopi se pri meni izkažejo kot najbolj učinkoviti pri vzpostavljanju partnerskega odnosa med šolo in starši, tako da tudi starši postanejo pomemben del otrokovega glasbenega izobraževanja?
- Kako oblikujem dejavnosti, da staršem ponudim jasne in konkretne smernice za podporo otrokovega glasbenega napredka doma?
- Kako vnaprej predvidim morebitne izzive (npr. pretiran pritisk staršev, pomanjkanje časa, finančne omejitve) in se na njih odzovem z ustreznimi rešitvami ali priporočili?

Izvajanje pouka

- Kako v razredu predstavim pomen starševske podpore pri učenju glasbe in kakšno vlogo imajo lahko starši, da pri učencih dodatno spodbudijo motivacijo?
- Na kakšen način vključim starše v glasbene projekte, predstavitve ali koncerte, tako da se počutijo zaželeni in kompetentni pri sodelovanju?

- Kako spodbujam komunikacijo med mano, starši in učenci o napredku, izzivih in uspehih na glasbenem področju?
- Kako pristopam k staršem, ki so morda preveč ali premalo vključeni v otrokovo glasbeno izobraževanje, da dosežemo čim bolj zdravo ravnovesje med podporo in otrokovo avtonomijo?

Opazovanje in vrednotenje

- Po čem prepoznam, da starši uspešno opravljajo vlogo domačih nadzornikov, podpornikov ali vzornikov pri otrokovem učenju glasbe?
- Kako ocenjujem, ali se otrokovo veselje do glasbe in glasbeni napredek povečujeta prav zaradi starševske podpore?
- Na kakšen način beležim sodelovanje staršev (npr. s sprotnimi zapisi, pogovori ali anketami) in analiziram, kako to vpliva na otrokovo motivacijo in uspeh?
- Kako se spoprijemam s primeri, ko starševska vključenost negativno vpliva na otrokovo doživljanje glasbe, in kako se odzovem na takšne situacije?

Izboljšave in nadaljnji razvoj

- Kaj sem se naučil iz lastnih izkušenj o sodelovanju staršev pri pouku glasbene umetnosti in bi v svojem pristopu spremenil ali izboljšal?
- Kaj lahko naredim, da bi še jasneje komuniciral s starši in jim predstavil strategije, ki krepijo domačo podporo pri otrokovem učenju glasbe?
- Kako bom v prihodnje nadgradil svoj način vključevanja staršev, da bo partnerski odnos med starši in mano še bolj učinkovit in spodbuden za otroka?
- Kaj lahko v šoli skupaj s sodelavci storimo (npr. organizacija dodatnih srečanj, delavnic) za boljše informiranje staršev in krepitev njihove zavesti o pomenu glasbene vzgoje?

2.9 Etični vidiki poučevanja glasbe (Poglavje 9)

Načrtovanje pouka

- Kako že v fazi načrtovanja pouka zagotovim spoštovanje avtorskih pravic (npr. pri izbiri glasbenih del, kopiranju not, uporabi posnetkov) in se prepričam, da uporabljam gradiva na etičen način?
- Kateri pristopi se pri meni izkažejo kot najbolj učinkoviti, kadar želim pri učencih spodbuditi razumevanje razlike med kulturno izmenjavo in kulturno apropiacijo (posnemanje ali prevzemanje brez razumevanja ali spoštovanja)?
- Kako že na začetku šolskega leta načrtam jasne in pravične kriterije za ocenjevanje, da učenci razumejo, kako bodo vrednoteni njihovi glasbeni dosežki?
- Na kakšen način predvidim morebitne etične dileme (npr. nespoštovanje del drugih kultur, nepoštena raba virov) in kako se nanje vnaprej pripravim?

Izvajanje pouka

- Kako pristopam k razlagi avtorskih pravic učencem, da jih ozaveščam o pomenu spoštovanja pravic ustvarjalcev in jih spodbujam k odgovorni rabi glasbe?
- Na kakšen način obravnavam primere kulturne apropiacije v glasbi, da učence navajam k kritičnemu premisleku, hkrati pa spoštujem njihovo ustvarjalnost?
- Kako skrbim za preglednost in enakopravnost pri ocenjevanju (npr. pri ocenjevanju izvedbe, skladanja ali poznavanja teorije) in se izogibam morebitni pristranskosti?
- Kako obravnavam primer, ko opazim neprimerno vedenje ali neetično ravnanje med učenci (npr. medsebojno nespoštovanje, kršitev avtorskih pravic), da pri tem obenem spodbujam kulturo spoštovanja in pravičnosti?

Opazovanje in vrednotenje

- Po čem prepoznam, da so učenci ozavestili pomen spoštovanja avtorskih pravic ter razliko med kulturno izmenjavo in kulturno apropiacijo?

- Kako ocenjujem vpliv svojih učnih strategij na razumevanje etike pri učencih in ali se to odraža v njihovem vedenju in načinu muziciranja?
- Na kakšen način beležim in vrednotim, ali so moji načini ocenjevanja res transparentni in kako se odzivam na povratne informacije učencev o morebitni neenakopravnosti ali nepoštenosti?
- Kako opažam razvoj etičnega vedenja učencev na področju medsebojnih odnosov (npr. upoštevanje raznolikosti, spoštljiv odnos do tujih kulturnih izrazov, konstruktivno reševanje sporov)?

Izboljšave in nadaljnji razvoj

- Kaj sem se naučil o pomenu etičnih vidikov pri poučevanju glasbe in kako bom to integriral v prihodnje učne načrte?
- Kaj lahko spremenim ali izboljšam pri svoji komunikaciji (npr. s starši, sodelavci, širšo glasbeno skupnostjo), da bo ozaveščanje o avtorskih pravicah in kulturni občutljivosti še bolj sistematično?
- Kako lahko še bolj spodbujam kritično razmišljanje o kulturnih razlikah in vplivih v glasbi, tako da bo pouk postal prostor za raznoliko in varno izražanje učencev?
- Katere nove strategije bom uporabil, da bo moje ocenjevanje ostalo pravično, pregledno in spodbujajoče, hkrati pa bo pri učencih okrepilo etični odnos do glasbe in do drugih?

3 Zaključek

Vprašanja za poglobljen razmislek in izboljšanje poučevanja glasbene umetnosti, ki so predstavljena v poglavjih 1–9, služijo kot orodje za učitelje in študente, ki si prizadevajo za stalno samorefleksijo in izboljšanje svoje pedagoške prakse. Omogočajo kritično vrednotenje in nadgradnjo načrtovanja in izvajanja pouka, ocenjevanje učinkovitosti ter izvajanje prilagoditev in izboljšav. Predstavljajo učinkovito orodje za izboljšanje kakovosti in globine pouka glasbene umetnosti, saj spodbujajo globlje razumevanje glasbene pedagogike ter vzpostavljajo povezavo med teorijo in praktičnim delovanjem. S temi vprašanji lahko učitelji bolje prepoznajo posamezne potrebe učencev in nanje učinkoviteje odgovarjajo v okviru

raznolike učne skupine. Redna uporaba teh vprašanj ne le podpira profesionalni razvoj učiteljev, temveč tudi vpliva na izboljšanje učinkovitosti pedagoških praks.

Literatura

- Bauer, V. (2025). Kako otrokom približati džez. V B. Kovačič (ur.), *Širjenje obzorij o poučevanju glasbe* (str. 3–8). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. (e-publikacija).
- Begović, A. (2025). Glasovna higiena. V B. Kovačič (ur.), *Širjenje obzorij o poučevanju glasbe* (str. 9–14). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. (e-publikacija).
- Beus, H. (2025). Glasba in čustveni razvoj otrok. V B. Kovačič (ur.), *Širjenje obzorij o poučevanju glasbe* (str. 15–20). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. (e-publikacija).
- Bojanc, A. (2025). Vpliv glasbe na jezikovni razvoj. V B. Kovačič (ur.), *Širjenje obzorij o poučevanju glasbe* (str. 21–26). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. (e-publikacija).
- Bojnec, I. (2025). Razvoj glasbenega okusa pri otrocih. V B. Kovačič (ur.), *Širjenje obzorij o poučevanju glasbe* (str. 27–32). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. (e-publikacija).
- Bradaškja, N. (2025). Glasba in inkluzija: prilagajanje pouka za vse učence. V B. Kovačič (ur.), *Širjenje obzorij o poučevanju glasbe* (str. 33–38). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. (e-publikacija).
- Breznik, T. (2025). Poučevanje glasbe in kulturna raznolikost. V B. Kovačič (ur.), *Širjenje obzorij o poučevanju glasbe* (str. 39–44). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. (e-publikacija).
- Cikač, N. (2025). Sodelovanje staršev v glasbenem izobraževanju. V B. Kovačič (ur.), *Širjenje obzorij o poučevanju glasbe* (str. 45–50). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. (e-publikacija).
- Čuš, T. (2025). Etični vidiki poučevanja glasbe. V B. Kovačič (ur.), *Širjenje obzorij o poučevanju glasbe* (str. 51–56). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. (e-publikacija).
- OpenAI. (2025). *ChatGPT 4-Legacy model in orodja 01*. <https://www.openai.com>